

**Η αγνωμοσύνη της πατρίδος σε ήρωες του 1821,
εκφράστηκε με το χειρότερο τρόπο σε εκείνους που έδωσαν τόσα για
την ελευθερία μας....**

Γράφει
ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος

«Ουδείς πιο αχάριστος του ευεργετηθέντος».

Η παραπάνω φράση αποδίδει εξαιρετικά την αγνωμοσύνη που επιδεικνύουν οι άνθρωποι πολλές φορές –μάλλον τις περισσότερες - σε εκείνους που με στερήσεις, αγάπη και διάθεση προσφοράς, επιθυμούν να διευκολύνουν τη ζωή σου.

Σύμφωνα με τα λεξικά ο αχάριστος –η –ο (επίθ.) = αγνώμονας : «όσα καλά και να του κάνω, πάντα αχάριστος θα 'ναι» || άχαρος, δυσάρεστος.

Επίσης σύμφωνα και με το λεξικό Μπαμπινιώτη ο αχάριστος: « Αυτός που δεν αναγνωρίζει και δεν εκτιμά την ευεργεσία ΠΟΥ ΤΟΥ ΕΓΙΝΕ.

Η ιστορία διδάσκει – έτσι διαβάζουμε και ακούμε- δυστυχώς όμως εμείς αποδειχθήκαμε, πολλές φορές, κακοί μαθητές και αναγνώστες της.

Επίσης είναι αλήθεια ότι, οι Έλληνες για να πάμε μπροστά πρέπει να κοιτάμε πάντα πίσω.

Όμως πολλές φορές, στο διάβα της ένδοξης ιστορίας μας, ξεχνάμε πάρα πολύ εύκολα και δυστυχώς δεν κοιτάμε πίσω, προς παραδειγματισμό, έτσι υποπίπτουμε στα ίδια – ενίοτε χειρότερα – λάθη.

Στην περίπτωση λοιπόν των αγωνιστών του 1821, δεν ήταν λίγοι οι ήρωες που ήρθαν, δυστυχώς, αντιμέτωποι με την αγνωμοσύνη του Κράτους, και όχι προσώπων, ακόμα και με την εξαιρετικά άδικη μεταχείρισή τους από αυτό, και ας είχαν θυσιάσει τόσα για την ελευθερία της Πατρίδα τους.

Ο στρατηγός Ιωάννης Μακρυγιάννης περιγράφει, γλαφυρά, στ' Απομνημονεύματά του αυτή την αθλιότητα σημειώνοντας (Βιβλίο Γ', Κεφ. 4) μεταξύ άλλων:

«(...) οι αγωνισταί και χήρες των σκοτωμένων κι' αρφανά παιδιά τους, κ' εκείνοι οπού θυσιάσαν το δικόν τους στα δεινά της πατρίδος ας γκεζερούν (= περιπλανώνται άσκοπα) εις τους δρόμους ξυπόλυτοι και ταιλαιπωρημένοι κι ας λένε "ψωμάκι". Οι ακαθαρσίες της Κωσταντινόπολης και της Ευρώπης καρότζες, μπάλους, πολυτέλειες, λούσια (= λούσα) πλήθος. Αυτείνοι αφεντάδες μας κ' εμείς είλωτές τους».

Όλοι αυτοί, γνωστοί και άγνωστοι, που μέσα σε μία νύκτα, είτε έγιναν οι ηγέτες της Επανάστασης του '21, είτε αυτοί που τους ακολούθησαν ως φιλότιμοι και τίμιοι στρατιώτες, θυσιάζοντας την ζωή τους και τις περιουσίες τους για την ελευθερία της πατρίδας μας, δεν έτυχαν ανάλογης μεταχείρισης από το ελληνικό κράτος. Δυστυχώς διαχρονικό το φαινόμενο.

Ας δούμε όμως παρακάτω, συνοπτικά, ορισμένα απτά παραδείγματα αχαριστίας, ηγετικών μορφών της Εθνικής παλιγγενεσίας:

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης:

Εικόνα 1 Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

Ελλήνων, βρέθηκε φυλακισμένος στο Ναύπλιο κάτω από δυσμενείς συνθήκες και πήρε χάρη όταν ο Όθωνας ενηλικιώθηκε.

Οι μόνοι δικαστές που υπέγραψαν για την ελευθερία του από τους πέντε, ήταν ο Τερτσέτης και ο Πολυζωΐδης.

Τον Απρίλιο του 1834 ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο ηγέτης της Επανάστασης, οδηγήθηκε σε δίκη μαζί με τον Πλαπούτα.

Ο λόγος ήταν πως θεωρήθηκε υπαίτιος για την υποκίνηση συνομοσίας ενάντια στο βασιλιά Όθωνα και για τη δημιουργία μίσους και εχθρικού κλίματος.

Ο Κολοκοτρώνης, παρά το γεγονός πως υπερασπίστηκε με πάθος την ελευθερία των

Εικόνα 2 Τερτσέτης & Πολυζωΐδης

Μαντώ Μαυρογένους:

Εικόνα 3 Μαντώ Μαυρογένους

Μία εκ των διαπρεπέστερων γυναικών της Ελληνικής επανάστασης, η Μαντώ Μαυρογένους, διέθεσε όλη της την περιουσία που κληρονόμησε από τον πάμπλουτο πατέρα της, περίπου 500.000 γρόσια, για την ελευθερία της χώρας.

Υπήρξε η πρώτη γυναίκα που τιμήθηκε από τον Ιωάννη Καποδίστρια με το αξίωμα της επιτίμου Αντιστρατήγου,

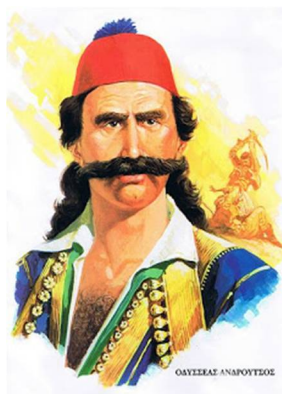
ενώ η άτυχη ερωτική περιπέτεια της με τον Δημήτριο Υψηλάντη την είχε ζημιώσει συναισθηματικά πάρα πολύ.

Η Ελλάδα στάθηκε αγνωμονούσα απέναντι στη μεγάλη ηρωίδα, η οποία τα τελευταία χρόνια της ζωής της έχασε την όρασή της και είχε φτάσει στο σημείο να ζητιανεύει, ζητώντας από το Κράτος μία πενιχρή σύνταξη.

Τον Ιούλιο του 1840, πέθανε στην Πάρο, εντελώς φτωχή και λησμονημένη σε ηλικία μόνο 45 ετών, ξεχασμένη και παραγκωνισμένη από την ίδια της την οικογένεια.

Όταν ρωτήθηκε «τι έχει προσφέρει στον Αγώνα για να δικαιούται τη σύνταξη», απάντησε μονολεκτικά «**τίποτα**».

Οδυσσέας Ανδρούτσος:

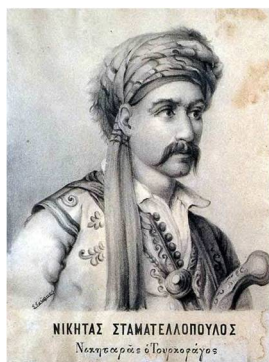
Εικόνα 4 Οδ. Ανδρούτσος

Ένας από τους σημαντικότερους αγωνιστές της Επανάστασης, έφυγε από τη ζωή με τραγικό τρόπο.

Δολοφονήθηκε και το πτώμα του γκρεμίστηκε από τα βράχια της Ακρόπολης, σε μία προσπάθεια η εγκληματική ενέργεια να φανεί περισσότερο αποτυχημένη απόδραση από το κελί του.

Η κηδεία του χαρακτηρίστηκε μία από τις χειρότερες, με απόλυτη απουσία σεβασμού και τιμής προς το πρόσωπό του.

Νικήτας Σταματελόπουλος ή Νικηταράς:

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Νικηταράς ή Τουρκοφάγος

Είχε χαρακτηριστεί ως «Τουρκοφάγος», επειδή θεωρούνταν ατρόμητος και εξολοθρευτής πολλών εχθρών.

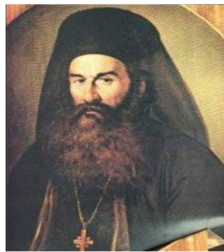
Τα τέλη της ζωής του ήταν δύσκολα, με τον ίδιο να φυλακίζεται το 1839, επειδή θεωρήθηκε πως συνωμοτούσε εναντίον του βασιλιά Όθωνα.

Όταν αποφυλακίστηκε το 1841, ήταν σχεδόν τυφλός με την κόρη του να χάνει τα λογικά της όταν τον αντικρίζει.

Δίχως να του παρέχεται καμία κρατική βοήθεια, κατέληξε στην πενία στους δρόμους του Πειραιά και μπροστά από την εκκλησία «Ευαγγελίστρια», προσπαθώντας να συντηρήσει τον εαυτό του και τη γυναίκα του.

Πέθανε το 1849 σε ένα υπόγειο στον Πειραιά, αισθανόμενος βαθιά πικρία για την αγνωμοσύνη των ανθρώπων.

Παλαιών Πατρών Γερμανός:

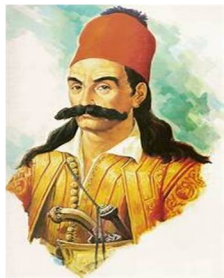
Εικόνα 5 Παλαιών Πατρών Γερμανός

Υπήρξε μέλος της Φιλικής Εταιρείας και συμμετείχε ενεργά στην αρχή και διάδοση της Επανάστασης.

Ο θάνατος τον βρήκε ξαφνικά στις 30 Μαΐου του 1826 με αιτία, όπως είχε διαδοθεί, τον εξανθηματικό τύφο.

Όμως, η αλήθεια ήταν πως δηλητηριάστηκε από έναν καφετζή, ο οποίος δολοφονήθηκε και εκείνος λίγο αργότερα.

Γεώργιος Καραϊσκάκης:

Εικόνα 6 Γ. Καραϊσκάκης

Στις 2 Απριλίου 1824 οδηγήθηκε σε δίκη από τον «πατριώτη» Μαυροκορδάτο, καταδικάστηκε σε θάνατο που μετατράπηκε από τη λαϊκή δυσαρέσκεια σε πλήρη στρατιωτική καθαίρεση και λίγους μήνες αργότερα επανήλθε στα αξιώματά του.

Δολοφονήθηκε ανήμερα της γιορτής του 23 Απριλίου 1827 στη Μάχη του Φαλήρου, μάλλον από τσιράκια του Μαυροκορδάτου, καθώς επέστρεφε στο ελληνικό στρατόπεδο μετά το τέλος της μάχης.

Αδελφοί Υψηλάντη: Αλέξανδρος και Δημήτριος

Εικόνα 7 Αδελφοί Υψηλάντη

Αλέξανδρος:

Μετά την ήττα του στο Δραγατσάνι (7 Ιουνίου 1821) ο Υψηλάντης παραδόθηκε στους Αυστριακούς, φυλακίστηκε και απελευθερώθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1827.

Η κλονισμένη υγεία του δεν του επέτρεψε έκτοτε να βοηθήσει το επαναστατημένο έθνος.

Δύο μήνες μετά την αποφυλάκισή του στις 31 Ιανουαρίου 1828 πέθανε στη Βιέννη μέσα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και μιζέριας.

Η τελευταία του επιθυμία ήταν η καρδιά του να απομακρυνθεί από το σώμα του και να σταλεί στην Ελλάδα.

Δημήτριος :

Παρά τις πάμπολλες διώξεις εναντίον του κατάφερε να επιβιώσει. Διορίστηκε τελικά στην Ελεύθερη Ελλάδα αρχιστράτηγος των ελληνικών ένοπλων δυνάμεων και πέθανε στο Ναύπλιο τον Αύγουστο του 1832 χωρίς περυσία....

Μπουμπουλίνα Λασκαρίνα:

Εικόνα 8 Λ. Μπουμπουλίνα

Δολοφονήθηκε μέσα στο ίδιο της το σπίτι στις Σπέτσες στις 22 Μαΐου 1825 από Σπετσιώτες «πατριώτες» καθώς προσέβαλε την τιμή τους κι ενώ η Ελλάδα σπαράσσονταν από τον εμφύλιο!!!

Η Μπουμπουλίνα, η μεγάλη καπετάνισσα, έδωσε την περιουσία της για τον αγώνα, και θρήνησε ένα γιο στην επανάσταση.

Θύμα και αυτή του εμφυλίου πολέμου αποσύρθηκε στις Σπέτσες, όπου έπεσε θύμα δολοφονίας από την οικογένεια της γυναίκας που ερωτεύτηκε ο γιός της.

Η ελληνική πολιτεία έκλεισε την υπόθεση και δεν αναζήτησε καν τους δράστες.

Ιωάννης Μακρυγιάννης:

Εικόνα 9 Ι. Μακρυγιάννης

Μετά το τέλος της επανάστασης άρχισε να γράφει τα Απομνημονεύματά του, τα οποία αποτελούν δείγμα της δημόδους γλώσσας στην νεοελληνική γραμματεία.

Ήρθε σε αντίθεση με τους οπαδούς του Καποδίστρια, και αργότερα με τον Όθωνα.

Έλαβε μέρος στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου.

Ο Μακρυγιάννης ήταν από τους λίγους που είχαν αρχίσει να παίρνουν τον μισθό του βαθμού τους. Γι' αυτόν ήταν 360 δραχμές, ένας πολύ καλός μισθός για την εποχή, αλλά όπως γράφει (Βιβλίο Γ', Κεφ. 2):

«Είδα αυτό, και πέθαιναν και οι άνθρωποι εις τα παλιοκλήσια, οπλαρχηγοί κι' άλλοι, κι' από την πείνα κι' από το κρύον, τότε στοχάστηκα: Οι αγωνισταί να πεθαίνουν της πείνας, κ' εμείς να πλερωνώμαστε ολίγοι άνθρωποι; Εμείς οι ολίγοι φέραμεν την λευτεριά; Να κόψωμεν κ' εμείς τον μιστόν μας, είτε να πάρουν και οι αδελφοί μας συναγωνισταί!».

Αυτή η πρόταση του Μακρυγιάννη και οι διαμαρτυρίες του στην Αντιβασιλεία προκάλεσαν τη δυσαρέσκεια των Βαυαρών, ενώ και ο αρχηγός του Γαλλικού Κόμματος και στέλεχος των πρώτων κυβερνήσεων Ιωάννης Κωλέττης τον κατηγορήσε ότι προετοίμαζε αντιμοναρχική επανάσταση...

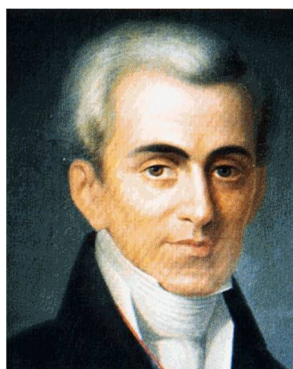
Έτσι το 1852 καταδικάστηκε σε θάνατο με την κατηγορία ότι σχεδίαζε τη δολοφονία του Όθωνα, αλλά το 1854 αφέθηκε ελεύθερος.

Δυστυχώς, η θλιβερή αυτή κατάσταση συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια, με αποτέλεσμα πολλοί αγωνιστές να προσδοκούν, μάταια, τη δικαίωσή τους με την απονομή ενός στρατιωτικού βαθμού βάσει της προσφοράς τους στο νεοσύστατο στράτευμα είτε με τη χορήγηση κάποιας αξιοπρεπούς σύνταξης.

«Σε κάποιους δόθηκαν καταχρηστικώς βαθμοί, σε άλλους δεν εδόθησαν οι ανάλογοι», είχε πει, στις 11 Ιουλίου 1849, σε συνεδρίαση της Γερουσίας (σ.σ. νομοθετικό σώμα που λειτούργησε παράλληλα με τη Βουλή) ένας γερουσιαστής, που δεν σώζεται το όνομά του, κατά τη συζήτηση νομοσχεδίου για την προικοδότηση με τη χορήγηση εθνικών γαιών σε ορφανές θυγατέρες στρατιωτικών.

Το 1864 ονομάστηκε αντιστράτηγος και πέθανε λίγο μετά στο μόνο πράγμα που του απέμεινε, το σπίτι του κάτω από την Ακρόπολη.

Κόμης Ιωάννης Καποδίστριας:

Εικόνα 10 Ι. Καποδίστριας

Γόνος αριστοκρατικής οικογένειας από την Κέρκυρα, Υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας όταν ξέσπασε η επανάσταση.

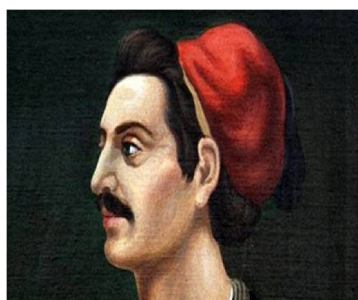
Το 1827 η εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας του αναθέτει το αξίωμα του κυβερνήτη.

Αφού πούλησε την τεράστια περιουσία του διέθεσε όλα τα χρήματα για την ανόρθωση της Ελλάδας (περίπου 5.000.000 ρούβλια).

ΑΡΝΗΘΗΚΕ να λάβει μισθό από το δημόσιο ταμείο και προτίμησε μια λιτή ζωή και χωρίς προκλήσεις, δείχνοντας ιδιαίτερη φροντίδα στις χήρες, τα ορφανά και τους αγωνιστές της Επανάστασης.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο από τον αδελφό και το γιο του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη καθώς «τόλμησε» να τα βάλει με τα «μεγάλα τζάκια» της τότε εποχής.

Αντώνης Οικονόμου:

Εικόνα 11 Αντ. Οικονόμου

Ο άνθρωπος που ξεσήκωσε το λαό της Ύδρας το Μάρτη του '21.

Δολοφονήθηκε από Υδραίους φονιάδες στις 16 Δεκεμβρίου του 1821 με εντολή των Υδραίων προκρίτων, επειδή απαγόρευσε την πειρατεία και θέσπισε αυστηρούς κανόνες για τη διανομή των πολεμικών λειών.

Δημήτρης Πλαπούτας

Εικόνα 12 Δημ. Πλαπούτας

Ο ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης που έλαβε μέρος στις περισσότερες επιχειρήσεις και διακρίθηκε για τη φρόνηση και την ανδρεία του διετέλεσε διοικητής χιλιαρχίας άτακτων στρατευμάτων μετά την απελευθέρωση και το 1832 έγινε στρατηγός.

Μετά τον φόνο του Καποδίστρια, ήταν μέλος της Διοικητικής Επιτροπής της Ελλάδας, αν και διώχθηκε την περίοδο της αντιβασιλείας ως ρωσόφιλος κάνοντας φυλακή δίπλα

στον Κολοκοτρώνη.

Καταδικάστηκε σε θάνατο το 1834, αμνηστεύτηκε ωστόσο το 1835, για να αναλάβει πλέον διοικητικές θέσεις στον βασιλικό στρατό.

Το 1858 έγινε επίτιμος υπασπιστής του Όθωνα, έχοντας περάσει από πολιτικές θέσεις ευθύνης και διατελώντας μέλος της Εθνοσυνέλευσης, βουλευτής και γεροϋσιαστής κατόπιν (1847-1862).

Πέθανε τον Ιούλιο του 1864 έχοντας μόλις ξαναπαντρευτεί και αποκτήσει τη μοναχοκόρη του.

Κίτσος Τζαβέλας

Εικόνα 13 Κίτσος Τζαβέλας

Ο Κυριάκος «Κίτσος» Τζαβέλας, αφού έδωσε την ψυχή του για την ελευθερία του έθνους, διετέλεσε μετεπαναστατικά υπουργός και πρωθυπουργός τελικά του νεοσύστατου κράτους.

Ο Κίτσος πολεμούσε μέχρι και τον θάνατο του Καποδίστρια ως χιλίαρχος του τακτικού στρατού με αποστολή την εκκαθάριση της

Στερεάς Ελλάδας.

Μετά αναμείχθηκε στο κλίμα της πόλωσης και φυλακίστηκε δίπλα στον Κολοκοτρώνη. Ο Όθωνας τον έκανε τελικά Υποστράτηγο, Αντιστράτηγο και υπασπιστή του αργότερα, ενώ από το 1844 αναρριχήθηκε σε υπουργικές θέσεις.

Χρημάτισε ακόμα και πρωθυπουργός το 1847-1848 και υπουργός μετά, αν και η άσβεστη δίψα του για την απελευθέρωση όλης της Ελλάδας δεν θα καταλάγιαζε.

Κι έτσι όταν ξέσπασε το 1854 το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα των αλύτρωτων περιοχών, ο Κίτσος ξανάπιασε τα όπλα στην Ήπειρο.

Αποσύρθηκε οριστικά μετά την αποτυχία του κινήματος και πέθανε τον Μάρτιο του 1855 στο Μεσολόγγι...

Κατακλείδα:

*«Είναι έργο των σοφών να προβλέψουν τη συμφορά πριν έρθει.
Είναι έργο των γενναίων να αντιμετωπίσουν τη συμφορά όταν έρθει»
(Πιπτακός ο Μυτιληναίος).*

Στην Εθνεγερσία του 1821 είναι γεγονός, πως υπήρξαν κάποιες μορφές που με τις ικανότητες τους και τα ηγετικά τους προσόντα, έγραψαν ιστορία και έγιναν πρόσωπα άξια θαυμασμού από πολλούς αγωνιστές.

Εγράφησαν για αυτούς ποιήματα και Δημοτικά τραγούδια, έγιναν ζωγραφικοί πίνακες και αγάλματα, δόξασαν την Ελλάδα εντός και εκτός συνόρων της. Έγιναν πρότυπα για τις μετέπειτα γενιές των Βαλκανικών πολέμων και του Έπους του '40.

Οι Αγωνιστές του 1821, είναι ήρωες στη συλλογική μας μνήμη, επειδή είχαν ηρωική συμπεριφορά, όχι επειδή νίκησαν ή έχασαν.

Όμως είχαν, είτε τραγικό τέλος, είτε πέθαναν παραγκωνισμένοι και πάμπτωχοι, γιατί πολιτικοί της τότε εποχής, ως υπηρέτες των ξένων συμφερόντων, πολέμησαν τους ήρωες της επανάστασης, σε τέτοιο βαθμό που ήθελαν την φυλάκιση τους, την απομόνωση μέχρι και την φυσική τους εξόντωση.

Είναι ιστορική αλήθεια ότι, παρόλο που η Επανάσταση ξεκίνησε αρκετά καλά, την πρόδωσαν από μέσα οι κοτζαμπάσηδες και οι πρόκριτοι. Ουσιαστικά δεν την ήθελαν, γιατί περνούσαν καλά επί τουρκοκρατίας.

Είχαν αποκτήσει πολύ σημαντική πολιτική δύναμη, γιατί είχαν τον έλεγχο της οικονομίας, εισπράττοντας τους φόρους για λογαριασμό του σουλτάνου, κρατώντας ένα τεράστιο μερίδιο για τους ίδιους.

Είχαν φτάσει μάλιστα στο σημείο να διορίζουν και να απολύουν ακόμα και τον πασά της Τριπολιτσάς, τον Οθωμανό διοικητή της Πελοποννήσου.

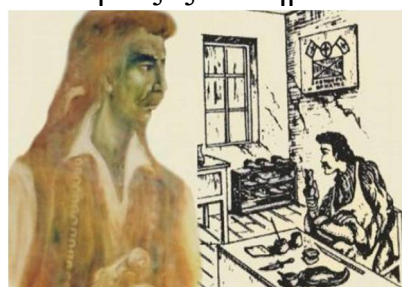
Επομένως, δεν ήθελαν ανεξάρτητο ελληνικό κράτος, γιατί θα έχαναν τα προνόμια και τις περιουσίες τους.

Εικόνα 14 Μαυροκορδάτος

τύπους, οι οποίοι αργότερα έγιναν ηθικοί αυτουργοί της δολοφονίας του Καποδίστρια.

Από έξω την Επανάσταση, την πρόδωσαν άνθρωποι εξουσιομανείς ή του πολιτικού συστήματος της τότε εποχής, όπως ο Μαυροκορδάτος και ο Καρατζάς που ήρθαν από τις παραδου-νάβιες ηγεμονίες κι έφεραν μαζί τους διάφορους νεαρούς

Εικόνα 15 Καρατζάς (ο Τσαγκάρης)

Όλοι αυτοί που ήρθαν απέξω, δεν ήταν πάνω από είκοσι ετών και πολέμησαν τους μαρουτοκαπνισμένους οπλαρχηγούς, που είχαν ξεκινήσει την Επανάσταση και έτσι στην πραγματικότητα την πρόδωσαν.

Τελικώς οι Εφιάλτες και οι Νενέκοι, δεν θα εκλείψουν, στην έρμη αυτή Πατρίδα.

Θα ήμασταν ένα διαφορετικό κράτος, πιο οργανωμένο, ίσως πιο ευτυχισμένο, πιο ειρηνικό και εντελώς ανεξάρτητο, αν δεν σκότωναν τον **Ηγέτη Ιωάννη Καποδίστρια**, ο οποίος είχε όνειρα να φτιάξει μια Ελλάδα μεγάλη, ισχυρή και ανεξάρτητη.

Τους ήρωες δεν τους βρίσκεις ποτέ στο σκοτάδι μας λέει ο Αριστοφάνης και είναι αλήθεια ότι, όσοι σήμερα θέλουν να παραποιήσουν ή να καταργήσουν την ιστορία μας, δεν θα μπορέσουν, γιατί όντως, οι Ήρωες μας λάμπουν και θα λάμπουν στο διηνεκές, θα φωτίζουν τον δρόμο της Αρετής, της τιμής και της δόξης, θα κοσμούν το Ελληνικό στερέωμα, ως αστέρες πολύφωτοι.

ΑΘΑΝΑΤΟΙ!!!

- ΠΗΓΕΣ
  - Βικεπαίδια
  - Διαδίκτυο